Aº. 1854. Nº. 116.

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 17 Mei.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 13 Mei.

De Aartshertog *Albrecht*, welke met het opperbevel over al de troepen in Hongarije belast is, wordt heden uit Pesth in deze hoofdstad gewacht, en zal zich gedurende eenige dagen in dezelve ophouden.

De Graaf en de Gravin *van Chambord* hebben deze residentie verlaten en zich naar Frohsdorff begeven.

— De berigten van het tooneel van den oorlog melden, dat de russische troepen, die in Klein-Wallachije hebben gelegen, en oostwaarts zijn getrokken, nog geenszins allen den togt tot achter de Aluta hebben voortgezet, en dat 'er zelfs geruchten in omloop waren, als of 'er tegenbevel zoude zijn gegeven, en ten gevolge van dien, de ontruiming niet zou worden volbragt. Dit is zeker, dat den 6den Mei de turksche troepen, die de terug trekkende Russen op een tamelijk afstand zijn gevolgd, nog geen bezit hadden genomen van Krajova. Van hunne zijde wordt verzekerd, dat twee battaillons geregelde troepen op twee uren afstands van Krajova kampeerden, en dat deze den 10den of 12den aldaar zouden binnentrekken.

Silistria wordt sedert den 2den Mei sterk van de russische strandbatterijen, op de drie in den Donau liggende eilanden, beschoten. Omtrent de bijzonderheden van den aanval op deze turksche vesting heeft men niets zekers vernomen, maar het gerucht was vrij algemeen, dat als 'er geen ontzet kwam opdagen, zij eerlang zou bezwijken. De generaal *Lüders* staat, volgens berigten uit Bucharest van den 5den, voor Rassova, maar was destijds nog geen meester van die plaats; welker overgave den aanval op Silistria van de landzijde schijnt vooraf te zullen moeten gaan.

Omer-bassa heeft ridder-orden ontvangen van de Koningin van Spanje, en wacht tegen het midden van de maand Mei den spaanschen generaal *Prim* in zijn hoofdkwartier. Hij heeft al de troepen, die hij uit de vestingen van Widdin tot Rudschuck, zonder bezwaar, heeft kunnen tot zich trekken, bij Schumla vereenigd, en verlangt vurig naar de aankomst van de europesche hulptroepen, om iets tot ontzet van Silistria te kunnen ondernemen. Intusschen is het oorlogvoeren in Bulgarije zeer bezwaarlijk geworden, daar het land door het voortdurend verblijf van eene zoo groote legermagt, maar inzonderheid door de verwoestingen en plunderingen van de turksche onregelmatige troepen, zeer is uitgeput en voor het oogenblik weinige hulpbronnen oplevert. Reeds is een turksche veldheer, namens *Omer-bassa*, bij den generaal *Canrobert* te Gallipoli aangekomen, om dezen te bewegen, toch eenige troepen naar Adrianopel te zenden, maar aan dit verzoek schijnt, om verschillende redenen, voornamelijk bij gebrek aan ruiterij, bespannen artillerie, en bij ontstentenis van andere middelen van transport, zonder nog van den leeftogt te gewagen, niet te kunnen worden voldaan.

Men rekent, dat in 't begin van Mei 45 à 50,000 man, zoo engelsche als fransche troepen, de Dardanellen waren gepasseerd. De Franschen zullen deels in Gallipoli en Rodosto, deels in Konstantinopel verblijven; — de Engelschen worden in Scutari vereenigd. Konstantinopel is alzoo van alle zijden door europesche hulptroepen bezet en bewaakt; — 't welk de oud-turksche partij in 't minst niet behaagt. Intusschen heeft de zekere tijding, dat Odessa door de vereenigde scheepsmagt is beschoten, eene groote vreugde in Konstantinopel verwekt. Het schijnt dat iets dergelijks noodzakelijk is geweest, om de menigte te doen begrijpen, dat de geallieerden hadden besloten om de Russen daadwerkelijk te bevechten.

Odessa wordt thans geblokkeerd. Het gros van de vereenigde vloten lag laatstelijk voor Sebastopol. De russische vloot lag daar binnen. Van den zeekant waren grenaten naar de haven geworpen, maar zonder eenige uitwerking.

De berigten van de russische grenzen in Azie luiden niet gunstig voor de Turken. Hun bij Kars vereenigd leger telt veel deserteurs, en de overgebleven troepen zijn ontmoedigd en deels ook zeer ontevreden. De aan de russische zijde bevelvoerende generaal *Read* schijnt bekend als een welberaden, voortvarend veldheer. Zijn linker vleugel steunt aan de Aras en wordt reeds naar de zijde van Kapismon vooruitgeschoven. Eene eenigzins belangrijke nederlaag der Turken zoude voor hun leger noodlottige gevolgen kunnen hebben en het geen daarvan nog was overgebleven, doen uit een geraken, en dan zoude welligt de veiligheid van Konstantinopel, zonder de aanwezigheid van europeesche hulptroepen, van die zijde kunnen worden bedreigd.

Nadat de fransche en britsche Regeringen bepaaldelijk hebben verklaard, middelen van geweld te zullen aanwenden, om Griekenland te beletten den opstand in de turksche grensprovincien te ondersteunen, is deze opstand voor het oogenblik minder gevaarlijk geworden voor het turksche gezag, dan aanvankelijk werd vermoed. De oproerige beweging in deze provincien is intusschen nog geenszins onderdrukt. Bij Domoko zijn de opstandelingen door de geregelde turksche troepen verslagen en naar het gebergte gedreven, doch bij Tricala hebben zij de overhand behouden, even als bij Kardissa; op beide van welke plaatsen zij wapenen en krijgsbehoeften hebben buit gemaakt.

PARIJS, 14 Mei.

Het regeringsblad behelst heden weder een aantal officiële mededeelingen van onderscheiden aard. In de eerste plaats is daarin opgenomen een betoog, waarin de aandacht wordt gevestigd op de gebeurtenissen in Griekenland en op de groote opofferingen, welke Frankrijk zich steeds, in 't belang van dat land, heeft getroost. „Het is van genoegzame bekendheid (dus eindigt die nota) op welke wijze het grieksche gouvernement die welwillendheid heeft beantwoord; eene welwillendheid, die een zoo bijzonder kenmerk van sympathie droeg; die nooit moede werd; alles verschoonde, en die met den naam van zwakheid had kunnen worden bestempeld, ingeval zij niet ten voorwerp had gehad een land, welks onafhankelijk bestaan grootendeels ons werk geweest is. Dat gouvernement heeft, gehoor gevende aan hersenschimmige begeerten, en zich onderwerpende aan vreemden invloed, zich als een blind werktuig laten gebruiken in handen van eenen Staat, met welken Frankrijk in eenen toestand van oorlog verkeert. Het heeft gedoogd, dat op zijn grondgebied gewapende benden werden georganiseerd, die onder het bevel stonden van officieren in zijne dienst, en dat die benden tot groote buitensporigheden en plundering overgingen in Epirus, Thessalie en Macedonie. Dat gouvernement heeft zijne arsenalen geledigd en zijne schatkist uitgeput tot het ondersteunen van eenen opstand, welke door hetzelve was voorbereid en uitgelokt en welken het zelfs trachtte te doen herleven, nadat den insurgenten zware verliezen waren toegebragt. Nergens is men getuige van meer ergerlijke gebeurtenissen, die ongestraft worden gelaten, dan te Athene. Bezoldigde dagbladen, die elken ochtend overvloedig worden verbreid, zijn opgevuld met hoon en smaadredenen, ten aanzien van Frankrijk, van het leger en van den persoon des Keizers. Onze medeburgers zijn in de straten der stad beschimpt geworden, onder de oogen eener politie, die geene de minste pogingen in 't werk heeft gesteld om zulks te beletten; zelfs de vertegenwoordiger van Z. Keizerl. M. is onder de hand onderrigt geworden, dat welligt zijn leven werd bedreigd.

„Wij zijn gedrongen hierbij te voegen, dat de groote meerderheid der grieksche natie, deze en dergelijke buitensporige dwaasheden openlijk en ernstig afkeurt. Die natie toch ondervindt in de eerste plaats al de nadeelen van eenen noodlottigen toestand, waarvoor alleen verantwoordelijk moet worden gesteld een Bewind, 't welk slecht genoeg gezind is, om te verdienen, dat het, ten gevolge van zijne ondankbaarheid, welke alleen door zijne verblinding wordt geëvenaard, den eenigen steun verlieze, waarop het tot dusver altijd heeft kunnen rekenen."

Men maakt de opmerking, dat dit betoog in zeer dreigende bewoordingen is vervat en het ontbreekt uit dien hoofde dan ook niet aan personen, die van meening zijn, dat de Regering hier te lande, na deze ernstige verklaring, tot krachtige maatregelen, ten aanzien van de insurgenten in Griekenland, zal overgaan.

Voorts worden in den *Moniteur* op de meest stellige wijze tegengesproken de door eenige dagbladen medegedeelde berigten: vooreerst, dat de Regering van Pruissen inlichtingen zou hebben gevraagd, aangaande de oprigting van het kamp te Saint-Omer; en ten tweede, dat de engelsche Regering het fransche Bewind zou hebben aangespoord, om de handelwijze van den gezant, den generaal *Baraguay d'Hilliers*, ten aanzien van de grieksche belijders der kath. godsdienst, openlijk aftekeuren.

— Ten aanzien van de door Oostenrijk aantenemen houding blijft steeds onzekerheid heerschen. — Sommigen verzekeren heden, dat hetgeen medegedeeld is aangaande een door die mogendheid aan Rusland ingediend *ultimatum*, geheel ongegrond is, en de minister *Buol* slechts de kennisgeving van de russische Regering, inhoudende dat Klein-Wallachije zou worden ontruimd, heeft beantwoord, met de verklaring, dat Oostenrijk, naar aanleiding der protocollen van de Weener-confenrentie, op meer meent te moeten aandringen dan alleen op de ontruiming van dat gewest. Dat antwoord zou reeds omstreeks vier weken aan den russischen gezant, den heer *v. Meyendorff*, zijn overhandigd.

— Uit Genua wordt de aankomst gemeld van den bekenden democraat *Garribaldi*. Sommige opgaven gewagen van woelingen, die daar ter stede zouden hebben plaats gehad en waartoe het verschijnen van dien persoon aanleiding had gegeven. Deze opgaven worden tegengesproken. Men zegt, dat *Garribaldi*, uithoofde van bijzondere aangelegenheden, Genua bezocht en de staatkunde ten eenemale vreemd is aan zijne komst daar ter stede.

— Zeer uiteenloopende berigten zijn medegedeeld aangaande de zending van den graaf *v. Leiningen* naar Rome en de meerdere of mindere kans, dat die buitengewone gezant zou slagen in het bijleggen van het tusschen het kerkelijk Bewind en de badensche Regering gerezen geschil. De graaf *v. Leiningen* is gedurende een geruimen tijd in Rome geweest, zonder door den Paus te zijn ontvangen, 't geen door sommigen aanvankelijk als een ongunstig voorteeken is aangemerkt. Dit moet echter het geval niet zijn geweest en ongeschikt van den Paus, waardoor deze in de onmogelijkheid is geweest, om zich gedurende eenigen tijd met de openbare aangelegenheden te bemoeijen, schijnt tot dit oponthoud aanleiding te hebben gegeven. De zaken zijn inmiddels nog geenszins zoover gevorderd als door anderen wordt voorgegeven. Het Hof van Rome had, in de veronderstelling dat de graaf *v. Leiningen* was belast met het sluiten eener overeenkomst, den kardinaal *Brunelli* aangewezen, ten einde zich met dien gezant te verstaan omtrent de grondslagen derzelve. — De graaf had echter bepaald geweigerd om daarover te beraadslagen, met de verklaring, dat hij alleen in last had, om eene memorie aan den Paus te overhandigen, waarin de godsdienstige aangelegenheden in het Groot-Hertogdom Baden werden uiteengezet en toegelicht en om het antwoord van den Paus op die memorie aftewachten; welk antwoord de badensche Regering in de gelegenheid zou stellen om te oordeelen, of het mogelijk was, dat een speciale gezant naar Rome werd gezonden tot het bijleggen van het gerezen geschil.

— De fransche Regering heeft het tarief, betreffende de regten van de wol, die uit Australie en andere landen, aan gene zijde van de Kaap de Goede Hoop gelegen, worden aangevoerd, verminderd en voorts bepaald, dat die regten niet langer bij *het gewigt*, maar bij *de waarde* zullen worden berekend. Voorts zijn een aantal bepalingen van de ordonnantie van 1826, welke het handels-verkeer tusschen Frankrijk en Engeland belemmerden, opgeheven. Eindelijk zijn de regten op den invoer van vet verminderd. Al deze maatregelen hebben bij de voorstanders van den vrijen handel een zeer gunstigen indruk te weeg gebragt, en het besluit, betreffende de ordonnantie van 1826, wordt meer in 't bijzonder beschouwd als een nieuw blijk, dat de alliantie tusschen Engeland en Frankrijk op zeer hechte grondslagen gevestigd is, en de bewindslieden alhier alles wat mogelijk is verlangen aantewenden tot het nauwer toehalen der banden, welke thans de beide mogendheden vereenigen.

— De sluiting der zitting van de Wetgevende Kamer is op 1 Junij bepaald.

— Uit Rochefort wordt gemeld, dat den 13den Mei aldaar het linieschip *Ulm*, geboord voor 100 st. geschut en voor stoomkracht ingerigt, met goed gevolg, en onder den door de menigte aangeheven kreet van: „Leve de Keizer!", te water is gelaten.

— Steeds worden hier ter stede nieuwe drama's en tooneelstukken vertoond, waarin de Russen in een meer of minder ongunstig of bespottelijk daglicht voorkomen. In een der schouwburgen, welke meer in 't bijzonder door de studerende jongelingschap worden bezocht, wordt thans een stuk opgevoerd, getiteld: „de Russen", 't welk, even als vroeger: „de Kozakken", een buitengewonen opgang maakt. Elke vertooning van dat stuk wordt bijgewoond door 50 soldaten der bezetting, aan welke kosteloos toegang wordt verleend.

— De berigten, welke men thans verneemt, aangaande de te veld staande vruchten, luiden over 't algemeen zeer gunstig. Men vleit zich, weldra de uitwerking daarvan te zullen bespeuren op de prijzen der granen en andere levensmiddelen.

— Men spreekt van eene belangrijke toepassing van de electriciteit, of het galvanismus, tot het plotselijks doen stilstaan van stoomtreinen, die in snelle beweging zijn. Van goederhand wordt gemeld, dat de proeven, waarvan men dezer dagen getuige is geweest, tot indedaad ongeloofelijke uitkomsten hebben geleid. Waarin die toepassing bestaat, is tot dus ver niet opgegeven.

PARIJS, 15 Mei.

Heden is in den *Moniteur* een keizerlijk besluit uitgevaardigd, waarbij de algemeene directie bij het dep. v. Binnenl. Zaken wordt opgeheven, aan 't hoofd van welke de heer *Frémy* geplaatst is geweest.

's GRAVENHAGE, 15 Mei.

Bij de beraadslaging in de Tweede-Kamer over art. 2 van de armen-wet heeft de heer *Storm van 's Grav.* gewenscht, lett. *a* van het art. aldus te lezen: „staats-, provinciale-, gemeente- of *ander* instellingen", enz. Door die bijvoeging van „*of andere*" worden de moeijelijkheden, die later ontstaan kunnen, afgesneden, en wel betreffende de vraag, of onderscheidene stichtingen in sommige steden gerekend kunnen worden tot gemeente-instellingen te behooren.

De heer *Meeussen* meent, dat het amend. van den heer *ten Cate* veel verder gaat, dan het vorig ontwerp. Het gevolg toch van dit amend. zou zijn, dat al de gesubsidieerde bijzondere instellingen feitelijk zullen worden burgerlijke instellingen, en dus de regelen van beheer en inrigting ook op die bijzondere en kerkelijke instellingen van toepassing zouden worden gemaakt.

De heer *Schimmelpennick v. d. Oije* kan zich met de algemeene strekking der voordragt vereenigen; hij wil gaarne toenadering, maar niet door amendementen, die een tweeslachtig stelsel zouden invoeren.

De heer *van Nispen* herinnert, dat de minister heeft gezegd, dat hij het regt om opgaven te vragen niet afleidt uit art. 195 der Grwt., maar uit het algemeen politie-regt van den Staat. Dit heeft den spreker gerustgesteld; daarom ziet hij minder bezwaar in het opnemen der instellingen sub lett. *b* en *c*, en verklaart hij zich tegen het voorgestelde amendement.

De heer *Mackay* meent, dat het voorgestelde amendement niets zal kunnen baten. — De heer *de Brauw* acht hetzelve in lijnregten strijd met het doel der wet, namelijk om aan de kerkelijke en bijzondere instellingen giften te doen toevloeijen. Hij deelt ook niet in de bezwaren van den heer *v. Asch v. Wijck*. Uit de vermelding sub. *b* en *c* in art. 2 volgt niet, dat de daar genoemde instellingen tot het armbestuur behooren, waarvoor de Grwt. wettelijke regeling wil.

De Heer *Sloet* keurt het amendement goed; dit heeft alleenzins de strekking om het subsidie-stelsel krachtig te beperken. Het bestuur is vrij; maar, als het subsidie vraagt, moet het zich onderwerpen aan de regelen, die men het voorschrijft.

De heer *Thorbecke* bestrijdt het beweren des ministers, dat het toezigt over de instellingen, die onder *b* en *c* in dit art. gerangschikt zijn, niet uit art. 195 der Grwt, maar uit het politie-regt van den Staat zou voortvloeijen. Dat beweren des ministers, 't welk de heeren *van Nispen* en *Mackay* gerust gesteld heeft, heeft bij hem eene geheel andere uitwerking gehad. Wat onder politie-regt verstaan moet worden, is nergens omschreven. Een beroep op artikelen der Grwt. is veel meer vatbaar voor stellige omschrijving, dan die algemeene uitdrukking. Dat trachten om art. 195 voorbij te zien heeft hij ook in andere uitdrukkingen des ministers gevonden,

waar deze, in plaats van zich te houden aan dat art., verwijst naar de vrijheden der natie in het algemeen. Wat het voorgestelde amendement betreft, hij juicht het doel daarvan toe; maar hij wenschte, dat het op eene andere plaats ingelascht werd, en dan diende het zich meer te bepalen tot het stellen van eenige regelen omtrent de bedeelingen.

De *minister van Binnenl. Zaken* beantwoordt verscheidene bedenkingen, en zegt, ten aanzien van het politie-regt, dat de uitoefening daarvan in de wet zelve omschreven wordt, en dus niet zoo onbepaald is, als de laatste spreker dit heeft doen voorkomen.

Na het aannemen van art. 2, en de voordragt van het amendement van den heer *v. Heiden*, heeft de heer *v. Reede* zich daarmede vereenigd, maar gemeend, dat het geheele art. 7 in deze wet niet te huis behoort. De verpligtingen van dat art. kunnen niet anders dan door den trechter der kerkgenootschappen aan de gemeenten opgelegd worden, en daarin voorziet art. 1 der wet op de kerkgenootschappen. — De heer *v. d. Brugghen* verklaart zich tegen het art. en ook tegen het amend. Het art. is z. i. zonder doel of noodzakelijkheid. Bovendien in ons land zijn vele eerbiedwaardige instellingen, vooral van vrouwen, die geene reglementen hebben, en voor welke de bepaling van dit art. hinderlijk, kwetsend en noodeloos is. De heer *Thorbecke* heeft gevraagd, waartoe de mededeeling leiden zal? Als men met een onwillig bestuur te doen heeft, zal het art. niets baten; het doel zal dus niet bereikt worden.

— In de eerste vier maanden hebben de volgende middelen *meer* opgebragt, dan in dezelfde maanden van 1853: grondbelasting, patenten, tonnengeld van zeeschepen, scheepvaartregten, vuur-, ton- en bakengelden, formaat- zegel, suiker, wijn, binnenl. gedistilleerd, zout, zeep, collectief- zegel en vervoerbiljetten, belasting en waarborg van gouden en zilv. werken, zegel-, registratie—, griffie- en hypotheek- regten-, posterij en loterij. — *Minder* daarentegen hebben opgebragt: personeel, regten op den in- en uitvoer, buitenl. gedistilleerd, geslagt, bieren en azijnen, steenkolen, turf, gemaal, successie- regten.

's GRAVENHAGE, 16 Mei.

Bij het gebeurde op gisteren met 's Konings rijtuig heeft de luitenant *Rookmaker*, van het tweede regiment dragonders, zich mede bijzonder beijverd om de doorgaande paarden tegentehouden en tot staan te brengen. Z. M. heeft dien officier een fraaijen sabel tot een aandenken vereerd.

— Z. M. heeft, bij besluit van 13 Mei jl., benoemd tot subst.-officier bij de arr. regtbank te Tiel mr. *F. L. Rambonnet*, thans subst.-griff. bij die regtbank.

Voorts is door Z. M. aan den heer *G. de Hartog*, op diens verzoek, een eervol ontslag verleend als landmeter 1ste kl. bij het kadaster te Valburg.

— Bij het hervatten der beraadslagingen in de Tweede-Kamer over de voordragt, betreffende het armbestuur, heeft de minister van van Binnenlandsche Zaken, de ter sprake gebragte bedenkingen, betreffende het 7de art., beantwoordende, aangemerkt, dat dit art. noodig was, en niet onbillijk; — noodig, in het belang der kerkelijke en bijzondere instellingen, bij de verpligtingen, welke der burgerlijke overheid zijn opgelegd, opdat deze overheid wete, tot welke kathegorie de bestaande instellingen behooren, ten einde aan de wet eene behoorlijke werking te verzekeren. Naar het oordeel des ministers verleent de burgerlijke overheid eerst dan onderstand, wanneer zij zich verzekerd heeft, dat de behoeftige dien, noch van de kerkelijke, noch van de bijzondere instellingen kan erlangen, en behoort zij, om daartoe te geraken, het bestaan en het doel dezer instellingen te kennen. Wat de billijkheid betreft, heeft Z. Exc. doen opmerken, dat de kerkelijke armbesturen, nu eenmaal in den Staat aanwezig, burgelijke regten uitoefenen, en dat de Staat daarentegen niets meer verlangt dan om van dit bestaan en van deze burgerregtelijke handelingen kennis te dragen, en zich in 't minst geene verdere bemoeijingen zal aanmatigen.

Wat de bedenking aangaat, dat de Staat onvolledige opgaven zou erlangen, heeft de minister aangemerkt, dat men van elke wet misbruik kan maken, maar dat aan de instellingen, die kwade trouw betoonden en fictive opgaven deden, zeker geene regten zouden worden toegekend. De minister heeft zich alzoo geenszins met het amendement van den heer *v. Heiden* kunnen vereenigen, en heeft geene redenen gevonden om in dezen de kerkelijke en bijzondere instellingen uittesluiten.

De heer *v. Nispen* heeft de bevoegdheid van het burgerlijk bestuur om de reglementen te kennen van de kerkelijke en bijzondere instellingen, en alzoo te beoordeelen, of daarbij verpligting tot bedeeling bestaat, beschouwd als in strijd met de vrijheid van bedeeling. — De heer *v. d. Brugghen* heeft de weigering van het toekennen van regten als zedelijke ligchamen aan besturen, die onvolledige opgaven indienen, als zeer gevaarlijk aangemerkt, en als onderwerpende deze instellingen aan het subjectief oordeel der Gemeente-besturen.

De heer *Thorbecke* heeft begrepen, dat de overheid allezins bevoegd is om de mededeelingen te vragen, waarvan hier sprake is; — dat de in dezen bedoelde instellingen niet gelijk staan met bijzondere huishoudingen; — dat de onderwerpelijke voordragt echter in zoo verre verschilt van de vorige, dat bij deze de armenzorg van de kerkelijke en bijzondere instellingen werd beschouwd, als van een openbaren aard, waarvan de besturen aan het publiek rekenschap verschuldigd waren, en dat, bij het thans ingediende, deze verpligting van openbaarheid niet wordt erkend, en derhalve ook de mededeeling niet behoeft te worden gevorderd; — dat voor het overige de bedreigde straf voor fictive opgaven onaannemelijk is, ten minste voor de bestaande instellingen.

Na nog eenige woordenwisseling is het amendement van den heer *v. Heiden*, met 52 tegen 13 stemmen, afgewezen. *Voor* hebben gestemd de heeren *Luyben*, *Jespers*, *Bots*, *Beens*, *v. d. Poel*, *v. Nispen*, *de Poorter*, *Donker*, *v. Deinse*, *Meeussen*, *Hoffman*, *Dommer* en *v. Heiden*.

Daarop is het 7de art. met 35 tegen 30 stemmen aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Jespers*, *Bots*, *v. Foreest*, *Beens*, *v. d. Brugghen*, *v. d. Poel*, *v. Akerlaken*, *Hengst*, *ten Cate*, *v. Reede*, *Groen*, *v. Nispen*, *de Poorter*, *Donker*, *v. Deinse*, *Meeussen*, *v. Lennep*, *v. d. Heyde*, *Hoffman*, *Dommer*, *Thorbecke*, *v. Hoëvell*, *Storm*, *Elout*, *Mackay*, *v. Lijnden*, *Sloet*, *Luyben*, *Hugenholtz* en *v. Asch v. Wijck*.

Ten aanzien van art. 8 heeft de heer *Thorbecke* aangemerkt, dat het buiten contrôle laten van alle bijzondere godshuizen hem voorkomt eene grenzenlooze concessie. Dit art. en art. 9 zijn aangenomen.

Op art. 10, houdende dat de besturen van alle instellingen van weldadigheid jaarlijks, binnen den daarvoor door den minister van binnenl. Zaken aangewezen termijn, en in den door dezen voor te schrijven vorm, ten behoeve van het verslag, bij art. 195 der Grw. bedoeld, aan het gemeente-bestuur opgave doen van het getal der door hen ondersteunden of verpleegden; het beloop hunner uitgaven van allerlei aard, en dat hunner inkomsten, zoo van collecten, als anderszins, terwijl de besturen van burgerlijke en gemengde instellingen zoodanige verdere opgaven zullen doen, als de Regering noodig zal achten, — zijn amendementen voorgesteld door de heeren *v. Deinse*, *v. Heiden* en *v. Akerlaken*.

De heer *Groen* heeft dit art. zeer ernstig bestreden, als ongenoegzaam voor het doel, 't welk men beoogt. Hij heeft echter ontkend, dat in dit art. de kiem zoude liggen van eene wettelijke liefdadigheid. — De heer *Groen* is in eene vergelijking getreden van het vorige ontwerp met het thans in beraadslaging gebragte. De heer *Thorbecke* heeft daarop geantwoord.

Nadat de heeren *v. Goltstein* en *Slicher* het woord hadden gevoerd, heeft de minister van Binnenl. Zaken aangemerkt, dat met dit art. niet wordt getreden in het inwendig beheer der instellingen, maar alleen verlangd wordt, te weten dat gene, 't welk bij art. 195 der Grw. wordt gevorderd; ten einde te kunnen beoordeelen, wat door de burgerlijke armbesturen kan of mag worden gedaan. Z. E. heeft zich alzoo tegen de amendementen verklaard.

De heer *v. Akerlaken* heeft zijn voorstel ingetrokken. Bij stemming is het amendement van den heer *v. Deinse* met 47 tegen 17, en dat van den heer *v. Heiden* met 37 tegen 27 stemmen afgewezen, en is art. 10 met 35 tegen 29 stemmen onveranderd aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren *Dirks*, *Reinders*, *Zijlker*, *Bosscha*, *Westerhoff*, *v. Bosse*, *v. Amerongen*, *Boeije*, *v. Akerlaken*, *Vening*, *ten Cate*, graaf *Schimmelpenninck*, *Hoekwater*, *v. d. Veen*, *v. Goltstein*, *Stolte*, *de Braauw*, *Storm v. 's Grav.*, *Strens*, *Rochussen*, *de Kempenaer*, *Sander*, *Slicher*, *de Man*, *Thorbecke*, *Oosting*, *v. Franck*, *Gevers*, *v. Eck*, *v. Rappard*, *Heemskerk*, *Wintgens*, *Schimmelpenninck v. d. Oije*, *de Berg* en de voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren *v. Lynden*, *Sloet*, *Luyben*, *Hugenholtz*, *v. Asch v. Wijck*, *Bots*, *v. Foreest*, *Beens*, *v. d. Brughen*, *v. d. Poel*, *Hengst*, *v. Reede*, *Engelen*, *Groen*, *v. Nispen*, *de Poorter*, *Donker*, *v. Deinse*, *Meeussen*, *v. Lennep*, *v. d. Heyde*, *Hoffman*, *Dommer*, *v. Hoëvell*, *Storm*, *Elout*, *v. Heiden* en *Mackay*.

Art. 11 is met 35 tegen 29 stemmen aangenomen; art. 12 met 45 tegen 19 stemmen.

Na dat een amendement op art. 13 met 56 tegen 8 stemmen was afgewezen, is dit art. aangenomen, en zijn de beraadslagingen geopend over de 3de afdeeling, betreffende de burgerlijke en gemengde instellingen.

De heer *v. Bosse* heeft in deze afdeeling bezwaren gevonden, waarom hij zich tegen de wet zou moeten verklaren. De heer *Vening* heeft een amendement voorgesteld, ten einde aan de onvolledigheid der voordragt te gemoet te komen.

Morgen zullen de beraadslagingen worden voortgezet.

HAARLEM, 16 Mei.

De telegraaf meldt, dat 'er berigten uit Konstantinopel zijn ontvangen van den 5den, houdende, onder anderen, dat Prins *Napoleon* aan den Sultan is voorgesteld en door dezen op de minzaamste wijze is ontvangen; dat de Sultan den 3den den Prins een tegenbezoek heeft gegeven. De Sultan heeft den Prins verzekerd, dat hij een voorstander is van den voortuitgang, en in dat opzigt zijne bondgenooten wil navolgen. Aan de fransche ambassade heeft een feestmaaltijd plaats gehad, bij welken Prins *Napoleon*, ter gelegenheid van een feestdronk, heeft verklaard, dat de geallieerden gekomen waren om Turkije in opregtheid, maar tevens krachtdadig te verdedigen. In Konstantinopel heeft een zware brand gewoed, waarbij 300 huizen in de asch zijn gelegd. De fransche soldaten en schepelingen hebben, voorgegaan door den Prins, welken de kleederen daarbij zijn gezengd, ijverig gearbeid, om de vlammen te stuiten.

De turksche vloot was, ten getale van 22 bodems, naar de Zwarte-zee gezeild. — Sedert het gebeurde voor Odessa zijn de Grieken ontmoedigd. *Tsavellas* is naar Zante; *Karaïskaki*, zwaar gewond, naar Athene gevlugt.

In Turin zijn eenige verdachte lieden gearresteerd, en aan de grenzen waren kisten met geweren aangehouden.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

16 *Mei* 1854. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld	2½	pct.	57 5/16	½	57 5/16
" "	3	"	67¾	⅞	67¾
" "	4	"	85 1/16	¼	85 1/16
Amortisatie-Syndicaat	3½	"	85	—	—
Handelmaatschappij	4½	"	114½	115	—
Oost-Indische Leening	4	"	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. " "	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	"	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	"	—	—	—
"	4½	"	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°.	5	"	97¾	98	97⅞
" " 1828/1829	5	"	96¾	—	—
Certificat. " 1831/1833	5	"	82½	—	—
" " 1840	4	"	73¾	—	—
" bij Stieglitz	4	"	72½	—	—
" " " N.	4	"	—	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	"	—	—	—
Certific. van "	6	"	57	⅛	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	133½	—	—
Obligatiën	4	pct.	62⅞	63	62⅞
SPANJE, Obligatiën	1	"	18	⅛	18
"	3	"	37¼	½	—
" Binnenl.	3	"	33 11/16	⅞	33 13/16
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon			3¾	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	—	—	—
" " "	4	"	—	—	—
" Metaliek	5	"	58⅞	59½	58⅞
" " N.	5	"	72¾	74	72¾
" "	2½	"	29⅞	30⅛	29 15/16
BELGIE,	2½	"	—	—	—
Rotschild,	2½	"	46¼	—	—
"	4½	"	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	93	—	—
" " £ 200	5	"	—	—	
PORTUGAL, Oblig.	3	"	32 15/16	33 1/16	—
" difired	3	"	13¼	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans	4½	"	57½	¾	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	3¾	"	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	"	15⅜	onbep.	
MEXICO, Oblig. 1851	3	"	22⅜	⅝	22⅜
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			3¼	—	—

Ned. Bank 5 pc. 120½. Amsterdam Thesaurier 5 pc. 102⅛. Rusland cert. adm. te Londen 4½ pc. 79½. Oostenrijk Metall. L. B. 5 pc. 72¾. Columbia Equador 2 13/16. Venezuela obl. uitgest. 10 1/16. Grenada obl. uitgest. 6 1/16 à ¼. Recepissen nieuwe 5 pc. Metalliek 71. — Beleening 3. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. STROEVE Bz.

De beurs was heden flaauw gestemd, inzonderheid voor oostenrijksche fondsen, welke tot merkelijk lagere prijzen te verkrijgen waren.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 21,55; Div. in £ *f* 11,57½; Eng. Russen *f* 11,57½; Frans. *f* 55⅝; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 35⅛; Hamb. Russen *f* 32¼; Russen in Z. R. *f* 32¾; Pools. in Fl. *f* 26¼.

WEENEN, 15 Mei. De 5 pc. met. 86½; zilver 35½.

LONDEN, 16 Mei. De 3 pc. gecons. resc. 88⅜. Mexico 24¼. 1 pc. Spanje 18⅜. Rusland 4½ pc. 81.

PARIJS, 16 Mei. De 3 pc. renten 66 fr. 80; 4½ pc. 94 fr. Spanje 3 pc. 34⅜.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 15 Mei. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. was heden bij redelijken aanvoer tot 10 cts. lager wel te verkoopen; goede en puike *f* 14,70 à *f* 15,40; mindere *f* 13 à *f* 14,50; roode soorten meerendeels lager verkocht; 163 p. Hoogl. Kleefs. *f* 480, *f* 485; 159; 160, 162, 163 p. Bovenl. Ris *f* 440, *f* 445, *f* 450, *f* 455; 163 p. dito *f* 465; 155 p. jar. Pomm. *f* 450; 154 p. o. Bovenl. *f* 400; 155 p. Sandom. *f* 430. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams., 10 cts. lager, *f* 11 à *f* 12,40; voorts 152, 153 p. Amerik. *f* 350, *f* 360; 151 p. dito *f* 345, *f* 350, *f* 353; 147, 153 p. Pomm. *f* 330, *f* 345; 145, 146, 150 p. Eupatoria *f* 315, *f* 318, *f* 335; 147 p. Pruiss. *f* 325; 141, 142 p. Arch. *f* 316, *f* 318; 150 p. Windau *f* 338. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 6,50 à *f* 7; dito zomer, 10 cts. hooger, *f* 5,70 à *f* 6,60. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte *f* 4,40 à *f* 5,50; dito lange *f* 3,50 à *f* 4,80. *Boekweit*, op 140 p.: N. Brab. *f* 260, *f* 262, *f* 265; Roozend. *f* 262; Grootbrab. *f* 260, *f* 263, *f* 264, *f* 265; Oostvr. veen *f* 250, *f* 256; Holst. *f* 245, *f* 255. *Erwten:* Zeeuws. groene *f* 9,25 à *f* 10; groote dito *f* 10 à *f* 11,25; Geld. graauwe *f* 13 à *f* 15. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. witte *f* 9,50 à *f* 14; dito bruine *f* 10 à *f* 14,25; dito paardenb., 10 cts. lager, *f* 7,20 à *f* 7,80. *Koolzaad:* gewoon Zeeuws. gestort £ 65; puik Flakk. £ 66 in zakken.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 Mei. Den 15den dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Lord John Russell*, Londen; *Lyna*, Knudsen, Drammen. Gisteren nog: *Henriette*, de Boer, Odessa; en uitgezeild: het ned. transportschip WILLEM FREDERIK HENDRIK, luit. Ruiter de Wildt, Malta; *Aurora*, van der Velde Smit, Marseille; *Westphalia*, Ouwehand, Lissabon; *Sippe Visser*, van Kempema, Londen; *Susanna*, Telford, Sunderland; *Harmonie*, Doewes, Jarmouth; *Ellida*, Basberg, Drammen; *Virginia*, Klamp, Bremen; *Delphin*, Beck, avontuur. Wind n. o.

Den 15den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Batavier*, Londen; *Cormorant*, Liverpool; *Alida*, Peper, *Renske*, Mooi, *Hillechiena*, Brakke, *Amicitia*, Poelman en *Thia*, Jonker, alle 5 van Libau; *Afina Jonker*, Groenewold, Stettin. Gisteren nog: de ned. oorl. schooner ATALANTE, luit. Kroef, Vlissingen; *Nederwaard*, Meijer en *Mary Goddard*, Koens, beide van Batavia; *Ann Mary*, Grubson, Newport; *Triton*, Grey, Newcastle; en uitgezeild: *Cornelis Gips*, van Rijn van Alkemade en *Laurens Koster*, Kleve, beide naar Londen; *Sooloo*, van de Erve, Cardiff; *Experiment*, Norman, Grangemouth; *Asphalte*, Sharp, Newcastle. Gisteren nog: *Jonge Jan*, van Hoogstraten, Batavia.

Den 27sten Maart te Batavia binnengekomen: *Zeemanshoop*, Duynker, Sydney; en uitgezeild: 16 dito *Echo*, Kuyper, Amsterdam; 24 dito *Luit. Adm. Stellingwerf*, Mispelblom Beijer, dito; 25 dito *Jacob Cats*, Koning, Akyab en Cowes.

Den 16den Maart van Samarang uitgezeild: *Augusta*, Langenberg; 18 dito *Madura*, Draijer; *Dorothea Henriette*, Smit; 21 dito *Pollux*, Kooy en *Laura & Adèle*, Swart, alle 5 naar Nederland.

Den 1sten April van Singapore uitgezeild: *Johanna Maria*, Sissingh, Akyab en Falmouth.

Den 30sten Maart van Buenos Ayros uitgezeild: *Straat Sunda*, Holm, Antwerpen.

Den 10den dezer te Triest binnengekomen: *Gesiena van Wieler*, Zeylinga, Amsterdam.

Den 6den dezer te Civita Vecchia binnengekomen: *Jonge Walrave*, Gnodde, Rotterdam, heeft 26 April bij Kaap Gate een hevigen storm doorgestaan; aan boord alles wel.

Den 14den Mei was de hoogte van den Rijn te Keulen 8 v. 7½ d. Rl.

223ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.

2de Lijst. N°. 3371, een prijs van *f* 25000. N°. 2316 en 366, ieder een prijs van *f* 1250. N°. 11834, 18790, 19775 en 4121, ieder een prijs van *f* 1000.

*** Voor het Protestantsche Armenhuis te Cleef, is bij den ondergeteekende ontvangen: uit Rotterdam, door bezorging van ds. *J. Doedes*, van O. P. *f* 2,47½; collecte op eene bijbellezing *f* 19,66; van N. N. *f* 2,50, te zamen *f* 24,63½, en uit Zutphen in verschillende giften *f* 60. G. B. ERDBRINK.
Zutphen, 12 Mei 1854.

*** KENNISGEVING.
Burgemeester en Wethouders van Haarlem, gelet op het besluit van den Gemeente-raad van den 10den Augustus ll. n°. 16, brengen ter kennis dat de lijst der Kinderen die op de *Stads-Armenscholen* zullen worden toegelaten, van heden tot den 23sten dezer op de Secretarie ter visie is nedergelegd, wordende diegenen welke daartegen bedenkingen mogten hebben, uitgenoodigd die voor den 24sten dezer in geschrifte aan den Raad kenbaar te maken.
Haarlem, 15 *Mei* 1854.
Burgemeester en Wethouders voornd.,
DE BRUYN KOPS.
De Secretaris,
H. J. GERLINGS.

*** Ondertrouwd:
'S GRAVENHAGE, 11 Mei 1854.
J. J. KIPS, en J. M. V. D. SCHAAFF.

*** Ondertrouwd:
VEENHUYZEN, 15 Mei 1854.
A. C. DE JAGER, en J. BERSMA.
Algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
ALMELO, 11 Mei 1854.
C. CARDINAAL Cz. en C. J. TER KUILE.

*** Getrouwd:
KAMPEN, 11 Mei 1854.
Mr. G. E. VOS DE WAEL en W. M. H. VAN ROMUNDE.

*** Getrouwd:
RHOON, 12 Mei 1854.
P. VISSER, Weduwenaar van *A. van Gilst*, en J. KLEINJAN.

*** Getrouwd:
ZEYST, 12 Mei 1854.
Mr. W. PH. VIS en Jonkvrouwe S. C. F. VAN ROMONDT.

*** Getrouwd:
Jhr. Mr. W. F. Baron VAN DOORN VAN WESTCAPELLE,
en
Jonkvr. C. P. A. H. J. SCHIMMELPENNINCK.
Huize NIJENHUIS, den 12den Mei 1854.

*** Bevallen van een' levenloozen ZOON, *H. W. HOEFSMIT*, Echtgenoote van H. DE GRAAF, Rijks-Ontvanger.
APPELTERN, 11 Mei 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *J. M. L. KRULL VAN STOMPWIJK — WALLAND.*
NIJMEGEN, 13 Mei 1854.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoote *J. C. VAN HULSTEYN*, beviel heden van een welgeschapen ZOON, die echter tot onze droefheid bij de geboorte overleden is.
WINSSEN, W. H. TEN HOET, Predikt.
12 Mei 1854. Algemeene kennisgeving.

⁂ Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, de Hoog-Wel-Geb. Vrouwe Baronnesse *VAN NAGELL*, geb. Baronnesse *SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE.*
LOCHEM, 12 Mei 1854.

⁂ Heden beviel, door Gods goedheid, van eene DOCHTER, de Hoog-Geboren Vrouwe Gravinne *VAN LIMBURG STIRUM*, geb. *VAN MEURS.*
DELFT, den 12den Mei 1854.

⁂ CULENBORG, 13 Mei 1854. Heden beviel van eene DOCHTER, Vrouwe *W. C. GRÆVESTEIN*, Echtgenoote van
J. H. A. ZIEGENHIRT VON ROSENTHAL.

⁂ Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe Baronnesse *VAN BOECOP*, geboren *LEEUW.*
VELP, den 13den Mei 1854.

⁂ Heden beviel van een' welgeschapen ZOON, de Hoog-Wel-Geb. Vrouwe *H. F. CALKOEN*, geb. *VAN BUTTINGHA WICHERS.*
ALPHEN A/R., 13 Mei 1854.
Eenige kennisgeving.

⁂ Bevallen van een ZOON, *A. S. M. VAN RAVESTEIJN*, geliefde Echtgenoot van
ROTTERDAM, J. H. D. SCHERMERS.
14 Mei 1854. Algemeene kennisgeving.

⁂ NOORD-SCHERMEER, 15 Mei 1854. Bevallen van eenen ZOON *J. H. MOORREES—BERGHEGE.*
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, *C. A. ROLAND HOLST*, Echtgenoot van
HAARLEM, J. C. VAN BEMMELEN.
15 Mei 1854.

⁂ Op den 27sten Februarij 1854, overleed te SOERABAYA, in den ouderdom van 43 jaren, mijn hartelijk geliefde en diep betreurde Echtgenoot, FRANCISCUS JOSEPHUS GERVERS, Agent der Javasche Bank aldaar, mij nalatende een Kind, nog te jong om zijn onherstelbaar verlies te beseffen. P. T. M. CHEVALLIER,
Wed. *Gervers.*

⁂ Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze Broeder, Behuwd-Broeder en Oom, de Heer KAREL AUGUST PFEIFFER, Ridder der Mil. W. O. 4de kl., Majoor bij het 1ste Regt. Infanterie. *Uit aller naam*,
MAASTRICHT, D. C. PFEIFFER,
den 8sten Mei 1854. Wed. BUHLMAN.

⁂ Heden overleed Vrouwe J. H. RAMAER, geb. BOREEL DE MAUREGNAULT, in den ouderdom van 42 jaren.
OLDENZAAL, 11 Mei 1854.

⁂ Heden overleed alhier, tot diepe droefheid van mij en verdere Betrekkingen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer JAN KOOPSEN, Oud-Lector in onderscheidene Wetenschappen, aan het Instituut alhier, in den ouderdom van 81 jaren; bij allen, die den waardigen man van nabij gekend hebben, in zijn edel, opregt en voorbeeldigen wandel, zal zijn nagedachtenis voorzeker in zegenend aandenken blijven.
Deze is dienende tot eenige en algemeene kennisgeving van Vrienden en Betrekkingen.
Verzoeke van rouwbeklag verschoond te blijven.
ELBURG, De Wed. J. KOOPSEN,
11 Mei 1854. CONRADI.

⁂ Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, JACOB HENDRIK HEYBLOM, in den ouderdom van 63 jaren, diep betreurd door mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen. A. M. VAN VLOTEN,
AMSTERDAM, Wed. *J. H. Heyblom.*
11 Mei 1854.

⁂ Den 12den Mei 1854, is te PARIJS overleden, in bijna twee en zeventigjarigen ouderdom, de Hoog-Wel-Geboren Heer JOHAN WILLEM Baron HUYSSEN VAN KATTENDIJKE, Minister van Staat, enz. Op verlangen van den Overledene is deze de eenige kennisgeving, en zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

⁂ Heden avond overleed Dr. JOHAN GERARD HENDRIK SWELLENGREBEL, innig geliefde en eenig overgebleven Zoon van J. G. SWELLENGREBEL.
UTRECHT, Eenige kennisgeving.
12 Mei 1854.

⁂ Heden avond circa zeven ure overleed, tot onze diepe droefheid, ten gevolge van stuipen, ons lief aanminnig Zoontje TEUNIS, in den ouderdom van één jaar en circa elf weken. A. R. KAAN.
WIERINGERWAARD, TE. SLOT.
12 Mei 1854.

⁂ Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoote AFRA MARGARETHA BRANTJES, na voorzien te zijn van de laatste H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van ruim 35 jaren. TH. SCHERMER.
WORMERVEER, 12 Mei 1854.

⁂ Op den 10den Maart 1854, is in de *Kaapstad* (*Kaap de Goede Hoop*), in den ouderdom van ruim 73 jaren overleden, mijne hartelijk geliefde Moeder, Vrouwe ANNA MARGARETHA VAN DER POEL, Weduwe wijlen den Wel-Edel Gestrengen Heer Mr. *Willem Hiddingh*, in leven Lid van het Hooge Geregtshof aldaar.
ASSEN, Mr. C. HIDDINGH.
den 13den Mei 1854.

⁂ Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons geliefd oudste Zoontje, JACOB VERDAM, in den ouderdom van ruim 5 jaren. K. VERDAM.
MIJDRECHT, D. C. H. VERDAM,
13 Mei 1854. VAN DOORN.

⁂ Heden overleed, zeer zacht en kalm, in den gezegenden ouderdom van 85 jaren en 8 maanden, onze waarde Vader de Heer EVERT IDENBURG.
OPMEER, G. IDENBURG.
14 Mei 1854. A. IDENBURG.
PS. Op begeerte van den overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

⁂ Tot onze diepe droefheid, overleed heden ons innig geliefd Dochtertje, IDA CATHARINA, in den ouderdom van bijna zeven jaren.
BREDA, Dr. J. J. DE HOLLANDER.
14 Mei 1854. W. DE HOLLANDER, HOLM.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed tot onze bittere droefheid, ons jongste Zoontje WOLTER JAN GERRIT ANNA DERK, ruim tien maanden oud. B. W. Baron BENTINCK.
HASSELT, A. G. Baronnesse BENTINCK,
den 14den Mei 1854. geb. Baronnesse VAN PALLANDT.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van 62 jaren, mijne hartelijk geliefde Dochter, MARIA GERARDINA, Weduwe van den Heer *P. Struyk.*
DORDRECHT, Wed. F. STAM,
14 Mei 1854. geb. HOOGHWINKEL.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed onze hartelijk geliefde Moeder, JANNETJE DEN DOOREN, Wed. *Abraham van Roojen*, na een langdurig lijden, in den ouderdom van bijna 69 jaren. *Uit aller naam*,
NIEUWER-AMSTEL, D. VAN ROOJEN.
14 Mei 1854.

⁂ Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze geliefde Broeder J. H. DE HEER Cz., in leven lid van den Gemeente-raad alhier, in den ouderdom van 73 jaren.
MAASSLUIS, K. DE HEER.
15 Mei 1854. E. P. DE HEER,
Wed. *G. van IJsseldijk.*

⁂ CONTRACTEN VAN OVERLEVING N°. 3 & 5.

Ten Kantore van den Makelaar J. H. BRINKMAN, te Haarlem, zal van den eersten Woensdag in de maand Mei 1854, tot en met den laatsten Woensdag in de maand October daaraanvolgende, des voormiddags van 10 tot 1 uur worden gevaceerd tot betaling van EEN JAAR UITDEELING, verschenen geweest p°. Januarij 1816. De geïntresseerde worden verzocht het jaar van overlijden in de Attestatiën intevullen, zullende na expiratie van den gestelden Termijn geene betalingen over dat jaar meer kunnen geschieden, maar de onafgehaalde Portien gehouden worden aan het Contract te zijn vervallen.

⁂ Ingevolge Art. 63 en volgende van het Burgerlijk Wetboek, wordt bij deze bekend gemaakt, dat door HERMAN JACQUES GERLINGS, Secretaris van Haarlem, aan Z. M. toestemming is verzocht, ten einde zijn Zoon WILLEM JAGER vergund worde, den voornaam van JAGER als geslachtsnaam bij dien van GERLINGS te mogen aannemen en zich alzoo in het vervolg zal mogen noemen en teekenen JAGER GERLINGS.

⁂ F. VAARMEIJER, te Krommenie, verlangt zoo spoedig mogelijk: Een bekwamen ONDERMEESTER, van den 3den Rang, die tevens in staat is om de Kerkedienst te kunnen waarnemen. Behalve de gewone verpleging, geniet men *f* 80 Salaris, met uitzigt op verhooging. Men vervoege zich met *franco* Brieven, doch liefst in *persoon*, bij genoemden Onderwijzer.

⁂ A. BERMAN, Instituteur te 's Hertogenbosch, vraagt eenen SECONDANT, voornamelijk voor het Fransch en Engelsch, op een salaris van 300 à 400 Gulden 's jaars, behalve Kost en Inwoning.

⁂ W. TOP Wz., Instituteur te Zierikzee, verlangt met Augustus aanstaande: Eenen SECONDANT, gewoon om met fatsoenlijke jonge Lieden om te gaan, en in staat om de Fransche en Engelsche Taal grondig te onderwijzen. Brieven *franco.*

⁂ SECONDANT.

Vóór Augustus e. k., wenscht men een' bekwamen en geschikten SECONDANT, te verbinden aan het Instituut van Leeuwarden. De voordeelen zijn: het Internaat en een Jaarlijksch Salaris van 200 à 300 Gulden. Adres *franco*, aan den Directeur N. J. SINGELS.

⁂ Op de Koorn- en Pelmolen te *Eyerland* verlangt men een' LEERLING, liefst van de P. G., om dezelven in het vak opteleiden. Adres met *franco* Brieven, aan den Molenaar A. SLAGBOOM.

⁂ IN EEN KRUIDENIERS-AFFAIRE TE *HAARLEM*,

verlangt men om dadelijk in dienst te treden: Een JONGELING, niet beneden de 18 jaren, van de R. C. Godsdienst, mits bewijzen van strikte eerlijkheid en goed gedrag kunnende overleggen. Adres, met *franco* Brieven, Letter K., bij de Boekhandelaar B. F. VAN ARUM, te Haarlem.

⁂ Twee ZADELMAKERS-KNECHTS, vast werk begeerende, vervoegen zich met *gefrankeerde* Brieven bij den Mr. Zadelmaker P. VRUGT, van het 2de Reg. Drag., te 's Hage. Zij die van goede getuigen en bekwaamheid in het vak van Zadelmaken voorzien zijn, zullen in aanmerking komen.

⁂ AAN DE SNELPERS

wordt gevraagd een bekwaam BOEKDRUKKER of ervaren MACHINENMEESTER. Adres met *gefrankeerden* Brief, bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem, onder de Letters G. L. D.

⁂ Op zeer aannemelijke voorwaarden, bestaat er voor iemand van goeden Huize en van de Protestantsche Godsdienst, die over een matig vermogen beschikken kan, gelegenheid om in eene voor weinige jaren opgerigte administratieve zaak als DEELGENOOT te worden opgenomen. Het vereischte Kapitaal, bedraagt hoogstens ***f* 12000**, te storten in drie Termijnen, de eerste terstond, de tweede 1 Januarij 1855, en de derde 1 Januarij 1856, of welligt later. Ter bekoming van nadere informatien gelieve men zich te adresseren met *franco* Brieven, onder Letters B. K., bij den Boekhandelaar G. H. VAN HENGEL, JR., te Velp, bij Arnhem.

⁂ Eene JUFVROUW van middelbare jaren, R. C. Godsdienst, door omstandigheden buiten betrekking, biedt zich als Winkel-Juffer in een *Grutters- of Kruideniers-Winkel* aan, met welk vak zij volkomen bekend zijnde, ook niet ongenegen is tot de waarneming der Huishouding; kunnende zij van een en ander de beste getuigenis produceren. Iemand hierop reflecterende, adressere zich met *franco* Brieven, bij den Boekh. C. P. HIJNSBERGEN, Klein Heiligland, te Haarlem.

⁂ Er wordt tegen Augustus aanstaande gevraagd: Eene zeer bekwame KAMENIER, zeer goed kunnende Wollen- en Linnennaaijen, Kappen en met Wasch omgaan, van de Prot. Godsdienst en van goede getuigenissen voorzien. Men adressere zich onder Letters A. Z., bij den Boekhandelaar C. M. VAN GOGH te Amsterdam, met *franco* Brieven.

⁂ Er wordt met Augustus aanstaande verlangd: Een knappe WERKMEID, van de P. G., bekwaam voor haar vak en niet onbekwaam in de Wasch. Adres *franco*, onder de Letters K. W., aan de Erven THIERRY en MENSING, Boekhandelaren te 's Hage.

⁂ Tegen 1° Augustus wordt verlangd te Rotterdam in een fatsoenlijk Huisgezin: Eene bekwame KEUKENMEID, tevens genegen om eenig huiswerk te verrigten, van goede Getuigschriften voorzien, niet beneden de 26 jaren. Adres onder Letter A., aan den Kantoorboekwinkel en Steendrukkerij van H. J. VAN BOOGERIJEN, Rotterdam.

⁂ *On demande une BONNE Suisse, ou Française de la réligion Protestante, ayant déjà rempli pareille condition dans ce pays-ci. s'Adresser par Lettres affranchies, sous l'initiale Z., chez le libraire A. VAN LOON, à Tiel.*

⁂ AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 26sten Mei 1854, des voormiddags ten 11 ure, zal door Burgemeester en Wethouders van Sassenheim, ten huize van den Kastelein *F. A. van Hoekelen*, in de Raadkamer aldaar, in het openbaar *bij inschrijving* worden Aanbesteed:

1°. De leverantie van 112,000 nieuwe ATHSCHE KEIJEN, en
2°. Het UITBREKEN der oude en WEDERBESTRATEN der nieuwe Straat, in het Dorp Sassenheim.

Alles volgens daarvan gemaakte Bestekken, welke met de Voorwaarden ter inzage leggen, ter plaatse boven gemeld; zullende de aanwijzing in *loco* worden gedaan, op Woensdag vóór de besteding, des morgens ten 10 ure.

⁂ *Dijkgraaf en Hoogheemraden van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en Westvriesland*, maken bij deze bekend, dat de *Passage* met *Rijtuig*, over de Noorder-Sluis, te Schardam, te rekenen van Dingsdag 16 Mei e. k., tot nader berigt **gestremd** zal zijn, uithoofde van daaraan voorgenomen herstellingen.

⁂ Bij gelegenheid der **VERKOOPING** van Haarlemmermeer-Gronden, op Donderdag en Vrijdag den 18den en 19den dezer, zal er in den *Franschen Tuin*, in de Plantagie, te Amsterdam, voor **GEGADIGDEN**, des middags ten 4½ ure precies, à *f* 1 de Persoon, **OPEN-TAFEL** gehouden worden. Diegenen welke daaraan wenschen deel te nemen, worden beleefdelijk verzocht op beide dagen, uiterlijk vóór 12 ure, daarvan aan den ondergeteekende opgave te doen. A. J. DE BOER,
Firma J. F. KEYSSER.

⁂ BADPLAATS KREUZNACH, HOF VAN HOLLAND.

Bij het begin van het Badsaizoen heeft de ondergeteekende de eer, zijn bijzonder zindelijk en elegant ingerigt LOGEMENT met daarbij gelegene groote Tuinen en Wandelplaatsen, zoowel als zijne uit Marmer vervaardigde zeer hoog en warm gelegene Baden aan het geachte publiek, vooral in Holland, aantebevelen.

De dikwijls talrijke bezoekers, maken het vooruitbestellen van Kamers, raadzaam. J U N G.
Kreuznach, Mei 1854.

⁂ FRANCK'S GEZONDHEIDS-PILLEN

zijn zacht Laxerend, Slijmafdrijvend en nuttig bij Lever-Ongesteldheden. Men adressere zich, *franco*, te Rotterdam, bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, Apotheker.

BELANGRIJK BERIGT. Al de Doosjes die niet met *groen Lak* waarop de Letters A. R. verzegeld zijn, moeten als *namaak* beschouwd worden.

⁂ Te HUUR, om dadelijk te kunnen aanvaarden Het BUITEN-VERBLIJF, *WELGELEGEN*, voor Zomer en Winter geschikt, gelegen onder Heemstede, aan de Haagsche en bij de Zandvoortsche Straatwegen. Te bevragen bij H. G. WOLBERS EN ZOON, te Heemstede, dagelijks te bezigtigen.

⁂ Te HUUR, met 1°. Augustus aanstaande, op zeer voordeelige voorwaarden: Eene welbeklante BAKKERIJ en tevens HERBERG, gelegen aan den Straatweg van Zwolle op Deventer. Brieven *franco*, onder de Letter O., aan den Boekhandelaar H. L. VAN HOOGSTRATEN te Zwolle.

⁂ OP BILLIJKE VOORWAARDEN TE HUUR:

Eene BAKKERS-AFFAIRE, gelegen in eene florisante Gemeente van 1300 à 1400 zielen, in de Provincie Gelderland; waarin gééne andere *Bakkerij* uitgeoefend wordt, en alzoo een goed bestaan oplevert. Gegadigden, gelieven zich te adresseren, onder de Letters V. A., met *franco* Brieven, aan de Boekhandelaars JOHs. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel.

⁂ LET WEL!

Men verlangt tegen 1° November ter overname: Een' welbeklante doch niet al te uitgebreiden GAREN- en BANDWINKEL, in eene kleine Stad van Noord- of Zuid-Holland. Ook zoude men liefst in zoodanige Winkel eerst eenigen tijd behulpzaam zijn, ten einde denzelven dan tegen dien tijd overtenemen. Reflecterenden gelieven zich met *franco* Brieven, onder de Letters D. A., te adresseren bij den Boekhandelaar P. H. VAN DEN HEUVELL, Breedestraat te Leyden.

⁂ Te KOOP of te HUUR, om terstond te aanvaarden, tegen een civielen prijs: Een goed ter nering staand HUIS, waarin tot hiertoe sedert onderscheidene jaren de *Broodbakkerij* is uitgeoefend, ACHTERHUIS en MOESTUIN, staande in de nabijheid van de Gereformeerde Kerk te Sprang. Te bevragen bij den Notaris BOSSERS, te Loonopzand. Brieven *franco*.

⁂ **H. H. BOEKDRUKKERS.**
Men biedt te koop aan: Eene IJZEREN BOEKDRUKPERS, alsmede **130** Nederlandsche Ponden MEDIAAN LETTER, die nog weinig gebruikt is. Brieven *franco*, onder Lett. H., bij J. H. KNOOP, aan het Donkere Sparen te Haarlem.

⁂ Door vertrek na elders, wordt tegen Augustus TE KOOP aangeboden: Een welbeklante en goed ter nering staande BROOD- en KOEK BAKKERIJ, gelegen te Zaandam, waarin sedert onheugelijke jaren het vak is uitgeoefend en waarin gemiddeld 6 *zak Tarwe* en 12 *zak Rogge* per week verbakken wordt. Brieven *franco*, onder Letter S., bij VAN SPANJEN KOPPENOL, Stadsdrukker aldaar.

⁂ **TE KOOP GEVRAAGD:**
Eene in volle werking zijnde STEEN-FABRIJK, aan den Goudschen Yssel, waarbij eene voorraad van STEENAARDE, voor den tijd van minstens zes à acht jaren, met of zonder annexe Heeren-Huizinge, of wel eene Uiterwaard, geschikt tot oprigting van zoodanige Fabrijk. Adres, *franco*, onder Letters O. A. R., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

HAARLEMMER-MEER.

Veiling van te Veld staande Gewassen.

Aan belanghebbenden wordt reeds voorloopig berigt, dat eerlang zal plaats hebben eene **VEILING VAN TE VELD STAANDE GEWASSEN**, KOOLZAAD, ROGGE, GARST en, meest HAVER, en wel over **ACHT à NEGEN HONDERD BUNDERS**, waarvan tevens ettelijke Percelen in **HUUR** zullen kunnen verkregen worden.
De juiste tijd zal nader worden aangekondigd. Gegadigden kunnen zich inmiddels nu reeds informeren bij den Heer C. E. DE CLERCQ, te Houtrijk en Polanen (Halfweg Haarlem) en bij den Heer H. N. VAN HAANSBERGEN, te Lisse.

⁂ PUBLIEKE VERKOOPING in het Logement *de Prins* te Velsen, op Woensdag den 24sten Mei 1854, des voormiddags ten elf ure, van de zeer aangenaam gelegene HOFSTEDE *WIJKEROOG*, met derzelver Heerenhuizinge, Koetshuis, Stallingen, Tuinmanswoning, Oranjerie, Schuren, Loodsen, Moestuinen, Broeijerij, Boomgaarden, Druiven-, Persikken-, Bloemenbakken en Kasten, Kistingen voor Lessenaars en Ramen, Bosschen van zwaar hoogopgaande Boomen en Hakhout; alsmede een stuk best WEI- en HOOILAND, te zamen groot 5 Bunders, 68 Roeden, 60 Ellen, staande en gelegen aan den Straatweg van Haarlem naar Alkmaar in de Gemeente Velsen, en hebbende de wijd uitgestrektste gezigten naar de Zaanlandsche Dorpen en Amsterdam. De Bewijzen van Eigendom en Veilingsvoorwaarden, zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing liggen, ten Kantore van den Notaris C. SCHREUDER te Velsen, bij wien ook nadere inlichtingen te bekomen zijn.

H. J. VAN OGTROP en F. C. VAN HALL, Makelaars te Amsterdam, zullen op Zaturdag den 27sten Mei 1854, des middags ten 12 ure, in het Logement *het Hof van Holland*, te Muiden, ten overstaan van den Notaris A. B. ZUURE, residerende te Amsterdam, verkoopen: N°. 1. De extra kapitale, gunstig gelegen BOEREN-HOFSTEDE, genaamd: *VREDE RUST*, met Huizing, Stalling voor 25 stuks Hoornvee, Paardenstalling, groote verwulfde Melkkelder, Karnmolen, Hooiberg, Wagenschuur en verdere Getimmerten, in den Zuidpolder, beoosten Muiden, belend den Muiderberger Goog, enz.; benevens 2 Kampen WEILAND, achter de Woning: alles groot 1 B., 20 R., 30 E. N°. 2. Vier Kampen WEILAND, in den Zuidpolder, tegenover N°. 1; groot 2 B., 58 R., 30 E. N°. 3. Vijf Kampen WEILAND, in den Zuidpolder, belend N°. 2; groot 5 B., 90 R., 40 E. N°. 4. Acht Kampen en een Strook WEILAND, gelegen als boven, belend N°. 2; groot 6 B., 54 R., 48 E. Bovenstaande Landerijen zijn allen gelegen in de geöctrooijeerde Veenderij in den Zuidpolder, en bevatten 11,415 Ned. Roed. VEENSLIK; onder den verkoop is mede begrepen het onverdeeld **Aandeel** des Verkoopers in twee BOERDERIJEN, de OPSCHEEPSPLAATS, WATERLEIDINGEN, DE DIJKEN, ENZ.; te zamen groot p. m. 30 Bund. N°. 1, 2, 3 en 4 *worden eerst ieder afzonderlijk geveild en vervolgens alle vier gezamentlijk op nieuw in afslag gebragt.* N°. 5. Twee Kampen WEILAND en een BOSCHJE, in den Spijkerpolder; groot 1 B., 53 R. N°. 6. Drie Kampen WEILAND, in den Hondswijkerpolder; groot 2 B., 84 R., 70 E. N°. 7. Twee Kampen WEILAND, gelegen als boven; groot 2 B., 70 E. N°. 8. Drie Kampen WEILAND en een BOSCHJE, gelegen als boven: groot 3 B., 16 R., 90 E. N°. 5, 6, 7 en 8 *zullen mede eerst ieder afzonderlijk bij opbod en afslag geveild worden en vervolgens alle vier gezamentlijk op nieuw in afslag worden gebragt.* N°. 9. Twee BOSCHJES, beplant met Elzen-, Berken- en Esschenhout, gelegen in den Bergerpolder; groot 1 B., 10 R., 70 E. N°. 10. Drie Kampen WEILAND, gelegen in den Zuidpolder; groot 2 B., 58 R., 90 E. En N°. 11. Zes Kampen WEILAND, gelegen als boven; groot 3 B., 47 R., 80 E. N°. 10 en 11 *zullen almede eerst ieder afzonderlijk bij opbod en afslag geveild en vervolgens beiden gezamentlijk op nieuw in afslag gebragt worden.* Alle deze Percelen worden verkocht voetstoots zonder aan eenige onder- of overmaat gehouden te zijn, en kunnen bezigtigd worden des Maandags, Woensdags, Vrijdags en op den Verkoopdag, van 11 tot 3 ure. De bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën zijn acht dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing ten Kantore van den Notaris A. B. ZUURE, te Amsterdam, en Kopij der Veilconditiën ten Kantore van den Notaris J. P. DE ROEPER, te Naarden. Nadere informatiën, *ook betreffende boren van het Veen*, zijn verkrijgbaar bij gemelde Makelaars.

POËZY VAN HOOFT, HUYGENS EN VAN DER GOES,

met aanteekeningen van Mr. W. BILDERDIJK.

PRIJSVERMINDERING.

De tegenwoordige Eigenaar, aan den algemeenen wensch gevolg willende geven, heeft de eer te berigten, dat hij tijdelijk voor veel verminderden prijs zal afleveren:
C. HUYGENS. KOREN-BLOEMEN. Nederlandsche Gedichten, met ophelderende aanteekeningen van Mr. W. BILDERDIJK. 6 deelen, (vroeger ƒ 9,—) thans ƒ 4,25.
P. C. HOOFT. GEDICHTEN, met ophelderende aanteekeningen van Mr. W. BILDERDIJK. 3 deelen, (vroeger ƒ 4,50) thans ƒ 3,—.
J. ANT. VAN DER GOES. GEDICHTEN, met ophelderende aanteekeningen van Mr. W. BILDERDIJK. 3 deelen, (vroeger ƒ 4,25) thans ƒ 1,75.
De Werken van HUYGENS, HOOFT en V. D. GOES, te zamen 12 deelen, (vroeger ƒ 17,75) thans ƒ 8,—.
Leyden, Mei 1854. **P. ENGELS.**

⁂ **ATTENTIE.**
In 't Dorp Wehl (aan den Griendweg v. Zutphen n. Emmerich, met een' R. K. en Pr. Kerk), is geveild 12 Mei jl. 1 Huis, Schuur en Tuin aan Perc. voor ƒ 2380, in massa voor ƒ 2125, 1 stuk Bouwl. voor ƒ 1200, publ. verkoop en toeslag 26 Mei 1854 aldaar.

⁂ Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de in vorige nummers dezer Courant, tegen den 24sten Mei 1854, aangekondigde publieke verkoop van HUIZEN, binnen Buren, **geen** plaats zal hebben, als zijnde die panden *uit de Hand verkocht.*

⁂ OPENBARE VERKOOPING, in het Logement aan *den Burg*, binnen Leyden, van: N°. 1. De voormalige BLOEMISTERIJ *DUIFHUIS*, met Woonhuis en verdere Gebouwen en het zoogenaamde Duifhuislaantje, aan de Hogemorsch onder Oestgeest. N°. 2. Twee Percelen WEILAND aldaar. N°. 3. Een TUIN met HUIZING aldaar. En N°. 4. Een BUITENVERBLIJF, genaamd *DUBBELVAART*, aan den Singel tusschen de Koe- en Hogewoerdspoort der Stad Leyden, onder Leyderdorp. Alles breeder bij aangeplakte Biljetten omschreven.
Waarvan de provisionele opveiling zal plaats hebben op Vrijdag den 26sten Mei, en de finale gunning op Vrijdag den 2den Junij 1854, beide des voormiddags ten elf ure, terwijl tusschen de veiling en afslag, ten Kantore van den natenoemen Notaris verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde van iedere verhooging.
De voorn. Percelen kunnen dagelijks worden bezigtigd. Zijnde nadere informatien te bekomen, ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te Leyden, alwaar de Conditien van Verkoop en verdere bescheiden acht dagen voor de Veiling ter lezing zullen liggen.

⁂ **SCHOOL-PRIJZEN.**
A. J. VAN DEN SIGTENHORST, te Deventer, debiteert met succes:
GLATZ, Maria het ongelukkige Meisje, ƒ -,60. **GOTTHOLD**, of de Wegen der Voorzienigheid, ƒ -,60. De Deugdzame Meisjes of God leidt de zijnen op veilige Wegen, ƒ -,90. **C. SCHMID**, Hirlanda, Hertogin van Bretagne, ƒ -,90. **C. SCHMID**, de Verteller in het hoekje van den Haard, ƒ -,70. **C. SCHMID**, Mathilda en Wilhelmine, of de ongelijke Zusters, ƒ -,70. **C. SCHMID**, de Wonderdoctor, ƒ -,60. **C. SCHMID**, God beproeft en beschermt de Onschuld, ƒ -,40. **C. SCHMID**, Spiegel voor de Jeugd, ƒ 40. **W. J. van der VEGT**, Johan en Steven of de gevolgen van Deugd en Ondeugd, ƒ -,55.
Deze Werkjes allen voorzien van een of meerder Plaatjes, worden jaarlijks op vele Scholen als Prijzen uitgereikt.

⁂ De Boekhandelaar W. H. STENFERT KROESE, te Arnhem, geeft uit en heeft alom verkrijgbaar gesteld:

G. K. TIMMER,
NATUURKUNDIG
SCHOOLBOEK,

bevattende 500 pagina's Druks, 12 gelithographeerde uitslaande Platen, 5 Stukjes, à ƒ 0.30, compleet ƒ 1.50. De onderscheidene Recensenten bevelen allen dit Werk allergunstigst aan, zoo wel door de zeer populaire voordragt, als door de bewerking welke geheel op de hoogte der Wetenschap staat. Het is ingerigt voor Scholen, Instituten en eigen onderrigt.

DR. WITTSTEIN.

DE BEREIDING EN ONDERZOEKING VAN SCHEI- EN ARTSENIJ-BEREIDKUNDIGE PRAEPARATEN. Handboek voor Apothekers, door J. P. C. VAN TRICHT, Apotheker te Arnhem. Met het Bijvoegsel ƒ 7.50.

DR. ASCHENBRENNER.

DE NIEUWERE GENEESMIDDELEN, door J. P. C. VAN TRICHT ƒ 3.50.

DR. ROSE.

BERZELIUS in zijne Wetenschappelijke Verdiensten geschetst, door J. P. C. VAN TRICHT ƒ 0.70.

⁂ Door S. E. VAN NOOTEN te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:
I. VERZAMELING VAN OPSTELLEN TER VERTALING IN HET

HOOGDUITSCH,

uit Hoogduitsche Schrijvers getrokken, en bestemd voor de hoogste klassen van *Bijzondere Scholen en Instituten*, alsmede voor *privaat Onderwijs* en eigene oefening; door
G. H. WESTBROEK,
Instituteur te Schoonhoven.
146 bladz. Prijs 50 Centen.
II. HANDBUCH FÜR LEHRER UND SELBSTÜBER,
beim Gebrauch der Sammlung von Ausgaben zur Uebersetzung in's Deutsch, von **G. H. WESTBROEK.**
111 bladz. 50 Cent.

⁂ GEBR. MULLER, te *'s Hertogenbosch*, geven uit:

PASCHIER DE FYNE

NAAR

zijn Leven en Schriften.

(UIT GEDRUKTE EN ONGEDRUKTE STUKKEN.)

DOOR

Dr. J. VAN VLOTEN.

Met Portret en Facsimile. Prijs ƒ 4,70.

„De beoefenaar der Vaderlandsche Kerkgeschiedenis zal dit Boek niet onvoldaan uit de handen leggen. Hij zal de kritiek op prijs stellen, waarmede hier de losse door één gestrooide aanteekeningen, in welke *Paschier* zijn leven vertelde, tot een ordelijk geheel gebragt en zijne Geschriften elk in hunnen tijd geplaatst zijn. Daarenboven vindt hij hier uit gedrukte en ongedrukte bescheiden nog menige bijzonderheid, niet alleen omtrent *Paschier*, maar ook omtrent zijnen tijd en de personen die in het treurige drama zijner dagen eene hoofdrol vervulden. Het levert hierdoor kleine bijdragen tot de geschiedenis der Remonstranten in de eerste helft der XVIIde Eeuw en dus tot de kennis van een tijdvak, dat boven andere belangrijk is in de geschiedenis der Nederlandsche Kerk. En met ingenomenheid zal men nog den kernachtigen historischen stijl en de zuivere taal opmerken.
Maar vooral acht ik het Boek eene goede gave voor de Vaderlandsche Gemeente. Het boeit bij het lezen; en terwijl het leven en de woorden van den vervolgde op zich zelf een oordeel zijn over het gebeurde in die dagen, is het werk één levend en overredend protest tegen alle Godsdienst-twist en Geloofs-haat en Kerkelijke vervolging; dat nergens wordt verzwakt door harde veroordeeling van de toenmalige vervolgers, noch door scherpe toespeling op hetgeen van hunnen geest is in onze dagen. En zulk een protest, op zulk eene wijze door de geschiedenis van het voorgeslacht bij de nakomelingen ingediend, kan niet nalaten van krachtigen indruk en heilzame uitwerking te zijn. Bovendien is *Paschier* een karakter dat als Christelijke type hoogst zeldzaam is en evenzeer de aandacht verdient als het die boeit. Zijn vrolijke, stoute moed, die op zich zelf beschouwd [illegible] overmoed zou kunnen schijnen, gaat gepaard met eene gemoedelijkheid en ernst en ijver, waardoor hij ons den humor van het Christelijke Geloof — niet slechts als bij meer humoristen op 't papier, maar nog veel meer in het leven vertoont. En dit is ook een Charisma des H. Geestes, dat door de verdrukking opgewekt tegen de verdrukking hooge waarde heeft, omdat het doet spreken en handelen uit de zekerheid, — eene zaak voor te staan die goed is en eindelijk zal zegevieren." JOANNES TIDEMAN.
Rotterdam. (*Algem. Konst- en Letterbode*, 1854, N°. 7.)

⁂ **DE TWEEDE DRUK VAN**

FRIEDR. ARNDT'S,

VIER TEMPERAMENTEN.

Christelijke beschouwingen, naar aanleiding van *Lukas IX*: 52—62; is van de pers gekomen, bij den Boekverkooper H. J. VAN VLOTEN, te *Alkmaar*, in klein formaat, in Linnen Bandje, met Vergulden Stempel. Prijs 80 Cents. — Algemeen verkrijgbaar gesteld.

⁂ **ZANGKUNST.**
H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft uitgegeven: **LIEDERKRANS.** Verzameling van Twee- en Meerstemmige Kinderliederen, voor Scholen en Huisgezinnen. Muzijk van W. HUTSCHENRUYTER. Woorden van P. PARSON. Eerste Stukje. Prijs 25 cents.
KINDER-ZANGBOEK. Verzameling van Twee- en Meerstemmige Kinderliederen. Muzijk en Woorden van *Nederlandsche Componisten en Dichters*. In zeven Stukjes. De prijs van elk Stukje is 15 Cents, terwijl de prijs van *al de Stukjes* in één Bandje is ƒ 1,20.
De „*Volksschool*" zegt o. a. van deze uitgaaf, dat zij alles overtreft, wat er tot dus verre over den Zang voor de Scholen is in het licht verschenen. Het Tijdschrift: „*Caecilia*" raadt iederen Onderwijzer aan, dit „KINDERZANGBOEK" den Kinderen in handen te geven, daar zij met genoegen de Liederen zingen zullen.

⁂ Aan **HEEREN BOEKBINDERS** wordt berigt, dat in de onderstaande Depôts nieuwe, verbeterde **BESTEEKBANDEN** te verkrijgen zijn, waardoor het Werk verfraaid en sterker wordt.
Ze zijn bij 100 Stuks van ½ El lang, in verschillende Kleuren en 6 verschillende breedten verpakt. Ze kunnen ook enkel verkocht worden.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hage, *Sack en C°.*
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*	" *H. Mulder.*
Amersfoort, *Jacobs en Meyers.*	" *J. Smulders.*
Arnhem, *Grijsels en Visser.*	's Bosch, *F. L. Welsch.*
Assen, *H. P. A. van Gorcum.*	Kampen, *K. v. Hulst.*
Breda, *J. Humans.*	Leeuwarden, *A. van Wamel.*
" *J. Jansen.*	Leyden, *A. Dirks.*
Delft, *J. T. Wagner.*	Maastricht, *Primavesi.*
Deventer, *H. W. Lenderinck.*	Middelburg, *A. Cranendonk.*
Dordrecht, *J. Giltay.*	Rotterdam, *J. A. Klinger en C°.*
Goes, *L. de Trouw.*	Utrecht, *A. Greysels en C°.*
Gouda, *A. Goedraad.*	Zutphen, *Wansleven.*
Groningen, *M. Gaasbeek.*	Zwolle, *Eleveld.*
Haarlem, *J. P. Karthaus.*	(5/15 54.)

VERKOOPHUIS.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.